

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director : DIMITRIE ALEXANDRESCO

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Inalta Curte de Casație

Prim-Redactor : EMANOIL DAN

Licențiat în drept, avocat

Redactor-proprietar : I. S. CODREANU

Licențiat în drept și științe de Stat, avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România, cu Tabla . . . 45 lei
 6 luni . . . . . 20 »
 3 luni . . . . . 10 »
 Strenăitate 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

Apare de două ori pe săptămână
 sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI, 5
 Lângă Palatul Justiției
 = TELEFON 16/98 =

SUMAR

— Căile de atac pentru cărțile de judecată în materie cambială, pronunțate de judecătorul de ocol (Art. 95 și 99 din l. jud. de ocoale și 349 c. com.), de d-l judecător C. Panaitescu;
 — Observațiuni la articolul «Competința în acțiunile cambiale» al d-lui Ionescu-Pastion, de d-l judecător N. Negru.

JURISPRUDENȚA

— Curtea de apel București s. III: *Matilda C. Marian cu Anton Georgescu* (Excepțiunile ce se pot opune în acțiunile cambiale. Dacă pot fi considerate ca început de dovadă scrisă, în o acțiune cambială, actele semnate de părți privitoare la alte afaceri?);
 — Trib. Ilfov s. III: *Constantin Vernescu cu Minist. de Război* (Dacă daunele se pot cere pe calea Tribunalelor ordinare atunci când izvorăsc dintr'un act administrativ de autoritate, mai înainte de a se fi pronunțat de Inalta Curte de casație ilegalitatea actului pentru care se cere daune?);
 — Judecătoria ocol. Zătreni-Vâlcea: *Maior Moscu cu G. Teodoreanu* (Dacă constituie delictul de ultraj cuvintele injurioase adresate unui funcționar public prin telefon?);
 — Trib. civil din Combrai (Despre retractul litigios) cu o Notă de d-l profesor D. Alexandresco.

Rezumatul Jurisprudenței Curții noastre de casație

— *Casație s. II: No. 1: Poprire.*—Validare definitivă.—Contestație.—Mijloace ce se pot invoca.—Art. 110 l. contabilit. publice: **No. 2: Martori.**—Materie penală.—Rudele reclamantului.—Admisibilitate.—Pretenții bănești.—Art. 153 și 154 pr. pen.
 — *Casație s. III: Camera arbitrală.*—Constituirea ei cu vicepreședintele Camerei de comerț.—Legalitatea constituirii.—Lipsa unui arbitru.—Tragerea la sorți a altuia de către președinte.—Art. 48 din l. burselor; art. 197 și 202 din regulamentul legii burselor și art. 26 din l. Camerei de comerț.

Căile de atac pentru cărțile de judecată în materie cambială, pronunțate de judecătorul de ocol. (Art. 95 și 99 din legea judecătorilor de ocoale și 349 din c. com.).

Încă din anul 1908, când s'a pus în aplicațiune legea actuală pentru judecătorii de ocoale, s'a ivit discuțiunea, dacă cărțile de judecată date în lipsa părâtului în materie cambială, sunt supuse opoziției și dacă apelul curge dela comunicare sau dela pronunțare. Din acelaș an, Ministerul Justiției a trimis o serie de ordine circulare, cu scopul ca legea judecătorilor de ocoale să fie uniform aplicată și în dorința autorului legii, ca reforma introdusă să dea roade imediate pentru săteni. Și deși ordinele circulare ale Ministrului de Justiție în sistemul legislațiunii noastre nu leagă întru

nimic instanțele judecătorești, în ce privește interpretarea legilor, totuși, dat fiind autoritatea celui dela care emanau și ținta frumoasă ceși propusesese să realizeze, erau socotite ca adevărate prescripții legale și toți se supuneau.

Inalta noastră Curte de Casație și Justiție, fiind sesizată, în curând după intrarea în vigoare a legii, să statueze asupra înțelesului unor texte din legea judecătorilor de ocoale, care fusese dezbătute și înaintea tribunalelor, deciziunile sale n'au fost nici conform ordinelor circulare trimise judecătorilor de ocoale și nici chiar expunerii de motive care însoțește legea.

În articolul de față nu mă voi preocupă cu toate dispozițiile legii, cari au format obiectul discuțiilor, voi enumera numai, pe lângă cele ce mi-am propus să scriu, importanta chestiune din materia partajului, dacă jurnalul de admitere, în principiu este o încheiere premergătoare și care se atacă odată cu fondul, adică după ce operațiunea a trecut prin cele două faze și s'au tras loturile la sorți, sau este o hotărâre și deci se atacă separat cu apel. Jurisprudența constantă a Inaltei Curți de Casație se știe că este stabilită în sensul, că astfel de jurnale sunt adevărate hotărâri, prin urmare apelul urmează să se facă imediat, iar nu după ce s'a terminat partajul, opiniune contrară, idee clar exprimată în expunerea de motive a legii.

Tot astfel s'a pronunțat Curtea de Casație de mai multe ori¹⁾, fără să vină chestiunea până acum și în secțiuni unite, că în contra unei cărți de judecată dată în materie cambială, dreptul de opoziție este ridicat, iar termenul de apel curge dela pronunțare, indiferent dacă părâtul a fost prezent sau a lipsit, cu alte cuvinte trebuie să ne ținem strict după prescripțiile art. 349 cod. com., iar nu de art. 95 și 99 din legea judecătorilor de ocoale.

¹⁾ Cas. II 61/901; id. 148/914; Cas. III 275/912; id. III, 367/912. Eftim. Antonescu, cod. comercial adnotat III, pag. 648 și urm.

Nu voesc să iau apărarea deciziunilor supremei noastre Curți, care prin argumentarea lor strânsă și cu logică juridică a rezolvat această controversă din primul moment într'un singur sens, și nici n'am pretenția prin rândurile cari urmează, să conving pe cineva, că cea mai bună soluție este tot aceea a Casației, cu toată critica care i se face; mă voi încerca totuși să combat o serie de argumente ce se aduc de d-l judecător Paul Ionescu-Pastion într'un recent articol publicat în această revistă¹⁾ contra doctrinei jurisprudenței statornicită. În adevăr, pe ce se sprijină d-sa pentru a ajunge la concluzia că există drept de opoziție contra hotărârilor pronunțate asupra acțiunilor cambiale și că dreptul de apel curge dela comunicare pentru acele date în lipsă? Pe principiul *lex posterior derogat priori* și pe argumentul tras din deciziunea Casației că: «*legiuitorul n'a făcut nici o distincțiune între diferitele materii*».

Cred că nu este nevoie să insist mult asupra regulii, că *legea posterioară deroagă dela cea anterioară*, se aplică nu la dispozițiuni de legi speciale, ci la cele generale, căci *legi speciali per generalem non derogatur, nec generali per specialem*²⁾. Trebuie deci în legea generală un text expres, pentru a derogă dela un text precis dintr'o lege specială, altminteri legea specială va continua să se aplice, cu toată dispoziția contrară care s'ar găsi în legea generală. Prin urmare, prescripțiunea expresă din art. 349 c. com. că hotărârile în materie cambială se pronunță fără opoziție și cu apel dela pronunțare, nu este abrogată prin art. 95 și 99 din legea generală a judecătoriilor de ocoale, pe care oricât am privi-o de specială nu poate să atingă alte legi mai speciale ca ea. Ceeace legea judecătoriilor de ocoale desființează prin art. 119, este în primul rând, legea judecătoriilor de ocoale anterioară și în al doilea rând, din *dreptul comun*, tot ce este contrar acestei legi.

Legea judecătoriilor de ocoale, este adevărat că prin art. 27, care determină competența acestor instanțe pentru afacerile personale mobiliare, nu face nici o distincțiune între acțiunile comerciale și cambiale și nici mai departe prin art. 95 și 99 nu se vede vre-o diferență, așa că din generalitatea termenilor legii s'a dedus sistemul de opoziție și comunicarea hotărârilor cambiale. Fără îndoială, ținând seamă de felul cum este redactată legea, aceasta este concluzia logică care se impune, căci acolo unde legea judecătoriilor de ocoale a voit să deroage dela art. 99 a spus-o expres, dovadă art. 100, care arată că în materie de contestație la executare, termenul de apel

curge dela pronunțarea hotărârei, chiar dacă s'a dat în lipsă.

Pentru cărțile de judecată pronunțate în materie cambială, nu se poate aplica acelaș raționament. În codul de comerț, care este dreptul comun pentru acțiunile comerciale, găsim în titlul IX, cap. I, *secțiunea a X-a, specială pentru acțiunea cambială*. Oricât am susține că acțiunile cambiale sunt cuprinse în acțiunile comerciale și supuse la aceleași norme, totuși realitatea legală este cu totul alta. Acțiunea cambială este guvernată de regulile cari ies din cadrul dreptului comun comercial; numai atunci când în codul comercial nu era tratată separat, orice discuțiune era imposibilă. Dar așa, cu texte speciale pentru acțiunile cambiale, a interpretă legea judecătoriilor de ocoale, că normele acțiunilor comerciale sunt aplicabile și acțiunii cambiale, înseamnă a ignora articolele exprese și speciale din codul comercial privitoare la acest fel de acțiuni, sau a lua numai o parte din dispozițiile acestor texte, iar altă parte, aceea referitoare la căile de atac să se înlăture. Ceeace mi se pare că nu este nici rațional, nici juridic. Dacă în intențiunea legiuitorului a fost ca și acțiunea cambială să fie supusă principiilor generale din legea judecătoriilor de ocoale pentru căile de atac, trebuia să o spună expres, să modifice printr'un text categoric, ceea ce era special și categoric în codul comercial, lucru care n'a făcut.

Dar se obiectează, pentru ce dacă se aplică art. 349 din codul comercial acțiunilor cambiale, nu se ia și termenul de apel și ne întorcem la art. 99 din legea judecătoriilor de ocoale? Pentru motivul că art. 349 nu determină alt termen special pentru acțiunile cambiale, ci rămâne să ne referim la principiul general din art. 904 din codul comercial, ori cum afacerea este de competența judecătoriei de ocol, regula din legea specială a acestor instanțe prevăzută în art. 99, urmează în mod logic să se aplice. Dacă art. 349 din codul comercial ar fi edictat un alt termen de apel spre exemplu de 15 sau 8 zile, altul ca acel general din codul comercial sau din art. 99 din legea judecătoriilor de ocoale, fără discuțiune se aplică această regulă specială. Este acelaș lucru ce se întâmplă cu legea proprietarilor, care prevede în art. 12 termenul de apel de 3 zile dela pronunțare și nimeni nu s'a gândit până acum să socotească termenul după art. 99, pentru o afacere judecată de judecătorul de ocol cu drept de apel conform art. 30. Este o lege specială, deși anterioară, dar care se aplică în întregime. De asemenea art. 38 din legea judecătoriilor de ocoale, în materie de poprire ne trimite la art. 463 special din procedura civilă și termenul de apel

¹⁾ Vezi *Curierul Judiciar* No. 59/915.

²⁾ D. Alexandresco, Tom. I, pag. 50.

este de o lună după acest text, nu de 10 zile după art. 99³⁾,

Acestea sunt motivele pentru care cred, că în materie cambială art. 349 din codul comercial își are o riguroasă și întreagă aplicațiune și la judecătoriile de ocoale, nu numai la tribunale. Discuțiunile și controversele care au existat sub legea veche a judecătoriilor de ocoale, după ce art. 349 din codul comercial s'a modificat la 1900, vin în ajutorul părerei ce susținem. Apoi interesul practic al chestiunii cere să nu îngrădim cu nimic acțiunea cambială, căci acela care semnează un efect de comerț așa de important pentru celeritatea tranzacțiunilor, trebuie să știe ce'l așteaptă în caz de neîndeplinirea obligațiunii la scadență, iar pe creditor nimic să nu'l împiedice la realizarea creanței sale cât mai expeditiv. Cu sistemul contrar doctrinei Casației, al opoziției, dacă sunt doi sau mai mulți debitori, urmează dacă unul din ei lipsește la termenul de judecată să se aplice art. 151 din procedura civilă, iar dacă este un singur părît să i se comunice hotărârea, să facă opoziție în 5 zile, să se judece opoziția într'o lună cel puțin, și cu chipul acesta să străgănească afacerea cambială, care prin natura ei este urgentă; tot așa și cu apelul dela comunicare. Dacă după legea veche, o hotărâre definitivă cambială se dobânda mai greu ca azi, evoluția dreptului cere să nu readucem aceiași stare de lucruri, din pricina omisiunilor legii actuale.

Până la un punct, dacă între art. 349 din codul comercial și art. 95 și 99 din legea judecătoriilor de ocoale, s'ar părea că există o antinomie, aceasta provine din pricina circularii No. 13957/908. Fără această circulară explicativă a unor texte de lege, nu știu dacă partizanii dreptului de opoziție și de comunicarea hotărârilor în materie cambială, ar mai perzista și azi în părerea lor.

În lupta de toată ziua, pe care o duc instanțele judecătorești după drept și adevăr, chemate fiind a împacă prin interpretări litera și spiritul legii, jurisprudența formată ocupă un loc principal. Jurisprudența este un compliment necesar al legii, nu este numai o colecțiune de deciziuni contradictorii, sau un arsenal de arme pentru părți⁴⁾ cum spune avocatul Ledru Rollin. D-l profesor C. Disescu în expunerea de motive a procedurii civile din 1900, arată între altele că: «*jurisprudența are un caracter mai practic, mai real decât ficțiunea legii, găsim adese ori într'însa o siguranță pe care nu ne-o poate da legea*».⁵⁾

O modificare a legii dacă ar veni n'ar putea să facă altceva în cazul de față, decât se consfințească, ceea ce practica judecătorească cu spiritul ei ecletic a stabilit,

C. PANAITESCU
Judecător Ocolul Silistra

9 Octombrie, 1915

Observațiune la articolul «Competința în acțiunile cambiale», al D-lui P. Ionescu-Pastion

Studiul D-lui Paul Ionescu-Pastion publicat în No. 59/915 al *Curierului Judiciar* e bine venit pentru că tratează o chestiune foarte discutată și care divizează adânc practica instanțelor noastre judecătorești inferioare. Cele mai numeroase procese care vin înaintea judecătoriilor de ocoale, sunt cele cambiale și cu toate acestea s'ar putea spune că în asemenea materie fie-care judecător își are opiniunea sa personală.

Ce încurcătură pentru justițiabili și cât neajuns în lumea comercială produce lipsa unei norme publice și unitare pentru toate instanțele în această materie e de neînchipuit.

Pentru a fi mai bine înțeleasă chestiunea tratată de D-l Pastion trebuie împărțită în 3 părți: 1) Care sunt căile de atac în contra cărților de judecată cambiale, 2) Care e durata termenului de apel în contra unor asemenea cărți, și 3) De când începe a se calcula acest termen.

I. În privința primului punct cunoaștem următoarele practici uzitate de diferite judecătorii de ocoale: a) opoziție și recurs până la 300 lei, apoi apel până la 3000, adică conform cu legea judecătoriilor de ocoale; b) Apel pentru orice sumă chiar sub 300 lei și niciodată opoziție și recurs; c) Recurs, fără opoziție, până la 300 și apoi apel. Ultimile două păreri se pretind a fi conforme codului de comerț.

Discuția prin urmare se învârtă numai asupra chestiunii de a se ști care sunt căile de atac asupra cărților date până la suma de 300 lei.

Asupra acestui punct îmbrățișăm în totul părerea D lui Pastion și credem pentru motivele așa de bine arătate de D-sa că trebuie să ne conducem după legea judecătoriilor de ocoale, de oarece intenția legiuitorului din 1908 manifestată prin articolele 27 și 95 a fost ca dispozițiunile ei să cuprindă și acțiunile cambiale; iar pe de altă parte legiuitorul comercial din 1900 prin articolul 349 ridicând dreptul de opozițiune numai cărților de judecată date în¹⁾ prima instanță (după vechea lege a judecătoriilor din 1896 există dreptul de opozițiune și la asemenea cărți), rezultă că atunci când cărțile de judecată cambiale sunt date în ultima instanță — până la 300 lei, — trebuie a se pronunța conform art. 95 l. j. o. adică cu drept de opozițiune în lipsa părții. În această privință nu ni se pare că există vre-o contrarietate de texte.

II. În privința duratei termenului de apel asupra cărților de judecată cambiale nu avem nici în codul comercial nici în legea judecătoriilor de ocoale vre-o dispozițiune specială. În codul comercial avem dispozițiunea generală din art. 904 privitoare la toate ac-

³⁾ Cas. s. II, dec. 238/914, *Curierul Judiciar* No. 26/915.

⁴⁾ Dim. Negulescu, *Arta de a judeca*, pag. 4.

⁵⁾ Noul Cod de proc. civilă adnotat, Cezărescu, pag. VIII, apendice.

¹⁾ Textul întrebunțează printr'o eroare de redacție prepoziția *la* în loc de prepoziția *în*, ceia ce credem că a produs confuzia comentatorilor.

țiunile comerciale, după care termenul de apel e de 30 zile; iar în legea d-lui Stelian avem de asemenea dispozițiunea generală din art. 99 al. 1 (comb. cu art. 27), după care termenul de apel e de 10 zile.

Această din urmă dispozițiune fiind posteroară abrogă pe cea anterioară din codul de comerț.

III. Cel de al 3-lea punct și în privința căruia ne despărțim de D-I Pastion, e acela de a se ști de când începe a curge (dies a quo) acest termen de apel.

Avem în această privință dispoziția *generală* din art. 99 al. 2 l. j. o. după care termenul de apel curge pentru persoanele care au fost lipsă la judecată de a 2-a zi de la comunicarea cărței și o altă dispozițiune contrarie și *specială* din art. 349 al. ult. c. com., după care termenul de apel în *materie cambială* va curge de la data pronunțării hotărârei de la prima instanță, judecătoria sau tribunal.

Știut fiind că dispozițiunile generale chiar posteroare dintr'o lege nu pot deroga de la dispozițiunile speciale contrarii din altă lege (*generalia non derogant specialibus*), urmează că în această privință trebuie să ne conducem după codul comercial și să socotim termenul de apel la cambiale totdeauna dela pronunțarea cărței așa după cum a hotărât și Inalta Curte prin cele două deciziuni ale sale prea bine cunoscute.

Această interpretare pe lângă că e juridică satisface în acelaș timp și necesitatea practică care impune celebritate și suprimarea formelor care nu sunt absolut indispensabile în materie cambială și e totodată și logică după cum a arătat Inalta Curte în considerentele sale.

Dar, spune d-I Pastion în articolul menționat ca și în volumul său «Adnotațiuni juridice» (pag. 327), «această interpretare căutând să împace ambele texte, luând de la art. 99 l. j. oc. termenul de 10 zile, iar dela art. 349 c. com., fixarea acestui termen dela pronunțarea hotărârei în toate cazurile, nesocotește amândouă textele, fiindcă nu e nici logic nici juridic ca din 2 articole, care se exclud unul pe altul, aparținând la 2 legi deosebite să se ia dela fiecare câte o parte, dând naștere în acest mod unui text nou, ce nu se găsește în nici una din legiurile care coprinde acele articole» ș. a. m. d.

D-I Pastion se înșală când spune că se nesocotește amândouă textele ale art. 99 l. j. oc. și 349 c. com., deoarece în privința duratei termenului de apel nu s'a călcat dispozițiunile art. 349 c. com. în favoarea lui 99 l. j. oc., ci pe ale art. 904 c. com. care singur se ocupă în chip general de această durată.

Intr'adevăr art. 349 c. com. nu coprinde în privința termenului de apel decât dispozițiunea specială asupra datei de când începe a se socoti acest termen iar nu și care e durata lui.

D-sa probabil a făcut greșala de a lua drept termen de apel dispozițiunea din acest articol care arată că «apelurile făcute în contra hotărârilor dela prima instanță în materie cambială se vor judeca în termen de o lună de zile și cu precădere». Acesta însă nu e termenul de apel, ci e termenul în care judecătorul trebuie să judece apelul dela data introducerii lui.

Așa dar frumosul argument al d-lui Pastion, de care i-am auzit pe mulți servindu-se, cade ca nefondat.

Conchidem: Dați cărțile voastre de judecată cambiale așa cum le dă majoritatea judecătorilor, adică cu opoziție și recurs până la 300 lei, și cu apel în 10 zile care să curgă totdeauna dela pronunțare, peste această sumă.

N. NEGRU
Jude-ajutor R.-Sărat

CURTEA DE APEL DIN BUGUREȘTI, S. III

Audiența dela 11 Decembrie 1914

Președenția D-lui AUREL PROCOPIU, Președinte

Matilda C. Marian tutoare cu Anton Georgescu

Acțiune cambială. — Excepțiunile ce se pot opune în asemenea acțiuni. — Excepțiune ce nu e sprijinită pe nici o probă scrisă. — Dacă ele pot înlătura condamnarea la plată.

Inceput de dovadă scrisă — Acte cari deși semnate de parte însă sunt referitoare la alte afaceri dintre părți iar nu la cambiile în litigiu — Dacă pot fi considerate ca început de dovadă scrisă, în o acțiune cambială. (Art. 349 c. com și 1197 c. civ.).

1. Legiuitorul, prin art. 349 cod. com., în scop de a întări creditul comercial, nu a permis debitorului acționat în plata cambiilor să opună, decât numai excepțiunile privitoare la forma titlului, la lipsa condițiunilor necesare pentru exercițiul unor asemenea acțiuni, și excepțiunile personale aceluia care a exercitat această acțiune, excepțiunile personale neputând întârzia condamnarea la plată, de cât dacă ele sunt lichide, de o grabnică soluțiune, și în toate cazurile întemeiată pe o probă scrisă.

Prin urmare, dacă excepțiunea invocată, nu este sprijinită pe nici o probă scrisă care să se raporte la cambiile în litigiu, nu poate înlătura condamnarea la plata lor.

2. După art. 1197 c. civ. începutul de dovadă scrisă este orice scriptură a celui în contra căruia s'a format petițiunea sau a celui ce el reprezintă, care scriptură face a fi crezut faptul pretins.

Prin urmare, dacă actele prezentate ca început de dovadă, deși semnate de parte însă se referă cu totul la alte daraveri dintre părți, iar nu la cambiile în litigiu, ele nu constituiesc nici un început de dovadă scrisă, care să poată fi complectat cu martori.

S'a ascultat d-I avocat I. Gr. Periețeanu, din partea apelantului Anton Georgescu, d-I avocat D-r I. Vișoiu-Cornățeanu, din partea intimetei tutoare Matilda C. Marian și d-I avocat N. Milescu, care a ocupat fotoliul Ministerului public, în concluzii pentru respingere.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Anton Georgescu în contra sentinței comerciale No. 63/914 a Trib. Teleorman, dată asupra acțiunii comerciale ce i-a fost intentată de către Matilda C. Georgescu azi Matilda C. Marian, în calitate de tutoare legală a minorilor def. C. Georgescu;

Văzând actele cauzei și ascultând susținerile părților și concluziile d-lui Procuror;

Având în vedere că, prin acțiunea dela prima instanță tutoarea cheamă în judecată pe Anton Georgescu, pentru a fi obligat a-i plăti suma de 50000 lei, adică: 1) 40000 lei în baza a patru cambii de câte 10000 lei fiecare, cu scadențele: una la 1 Noembrie 1908, două la 1 Decembrie 1908 și ultima la 22 Decembrie 1908 protestate, și pe care tutoarea le-a plătit în locul lui, ca acceptant, Băncii de scont din București, agenția T.-Măgurele, cambii semnate de numitul pârât în ordinul def. Constantin Georgescu și girate de acesta, — și 2) 10000 lei în baza unei cambii cu scadența la 1 Septembrie 1908, neprotestată, semnată de pârât în ordinul def. C. Georgescu, plus procente legale dela scadența

lor și până la achitare, cum și cheltuieli de judecată ; Având în vedere că Tribunalul, prin sentința apelată, față cu cambiile prezentate de reclamanta-tutoare, a admis acțiunea numitei și a obligat pe părătul Anton Georgescu să-i plătească numitei în calitate de tutoare legală a minorilor def. C. Georgescu, suma de 50600 lei, cu procente legale de 6% pe an dela data scadențelor cambiilor până la achitare, osebit 400 lei cheltuieli de judecată ;

Având în vedere că Anton Georgescu, prin apelul ce l'a făcut, înaintea Curței, ca și la prima instanță deși recunoaște semnăturile sale de pe cambii în discuțiune, totuși se opune la plata lor, alegând că le-ar fi dat de complezență def. său frate Constantin Georgescu, pentruca acesta să le sconteze și astfel să-și poată procura banii, de care ar fi avut nevoie în industria sa ;

Având în vedere că, în sprijinul alegațiunii sale numitul apelant invoacă două scrisori ale def. C. Georgescu, și anume: 1) o scrisoare intitulată «adeverință», cu data 30 Decembrie 1907, semnată de C. Georgescu, prin care acesta recunoaște că polițele, una în valoare de 30000 lei și alta de 20000 lei, semnate de părătul Anton Georgescu în ordinul lui Gh. I. Efrem și aflate în posesia sa, polițe pe care le-a scontat apoi la Banca Națională din T.-Măgurele, sunt date de complezență și că banii i-a primit dânsul—Const. Georgescu pentru trebuințele sale, iar fratele său, părătul Anton Georgescu, nu este dator absolut către nimeni și 2) o scrisoare cu data de 14 Decembrie 1907, semnată de C. Georgescu către Gh. I. Efrem, și prin care defunctul recunoaște că polițele iscălite de acesta către Banca Națională a României în sumă de 30000 lei sunt date de complezență ;

Având în vedere că apelantul pretinde că polițele, în baza cărora intimata-tutoare i-a intentat acțiunea dela prima instanță, derivă din cele două cambii despre care se vorbește în adeverințele de mai sus, care ar fi fost trecute toate dintr'o bancă într'alta, prin preschimbarea la termene și fracționarea lor în cambii de azi, de câte 10000 lei fiecare, — și cere: în principal, ca cele două scrisori, care au datele de 14 și 30 Decembrie 1907, să fie considerate ca o dovadă complectă a afirmațiunilor sale, că cambiile în discuțiune le-a dat de complezență fratelui său, și ca urmare să se respingă acțiunea tutoarei ca nefondată ; iar în subsidiar cere ca, acele scrisori, constituind un început de dovadă scrisă, să i se admită — potrivit art. 55 c. com. — proba testimonială în complectarea acestei dovezi ;

Considerând că legiuitorul, prin art. 349 cod. com., în scop de a întări creditul comercial, nu a permis debitorului, acționat în plata cambiilor, să opună decât numai excepțiunile privitoare la forma titlului, la lipsa condițiunilor necesare pentru exercițiul unei asemenea acțiuni și excepțiunile personale aceluia care a exercitat această acțiune ; excepțiunile personale neputând întăria condamnarea la plată decât dacă ele sunt lichide de o grabnică soluțiune și în toate cazurile întemeiate pe o probă scrisă ;

Având în vedere că scrisoarea din 14 Decembrie 1907 și adeverința din 30 Decembrie 1907, scrise ambele și subscrise de def. C. Georgescu și prezentate de apelant, nu dovedesc că polițele, a căror plată se cere, derivă din preschimbarea celor două polițe, prevăzute în aceste acte. Intr'adevăr: cambiile prevăzute în aceste acte au altă valoare, sunt date în ordinul altei persoane, scontate la alte bănci decât cele în discuțiune și prin scrisorile arătate nu se stabilește de loc, cum nu se stabilește prin nici o altă dovadă, modul cum ele au fost preschimbate și fracționate pentru a se ajunge la cambiile de față ;

Considerând că, așa fiind, excepțiunea invocată de apelant nu este sprijinită pe nici o probă scrisă, care să se raporte la cambiile în temeiul cărora s'a intentat acțiunea de față, astfel că ea devine nefondată și ca atare nu poate înlătura condamnarea lui la plată ;

Având în vedere și cererea subsidiară făcută de apelant pe temeiul art. 55 cod. com., potrivit căruia, atunci când codul comercial cere proba prin scris, se aplică dispozițiile din codul civil, relativ la complectarea probei prin martori, când există un început de dovadă scrisă ;

Considerând că, conf. art. 1197 cod. civ., început de dovadă scrisă este orice scriptură a celui în contra căruia s'a format petițiunea sau celui ce el reprezintă și care scriptură face a fi crezut faptul pretins ;

Că, în speță, după cum s'a arătat mai sus, actele exhibate, deși emană dela def. Const. Georgescu, se rapoartă cu totul la alte daraveri dintre dânsul și apelant, iar nici de cum la cambiile pe baza cărora s'a intentat acțiunea de față, astfel că ele nefăcând verosimil faptul alegat de apelant, nu constituiesc nici un început de dovadă scrisă, care să poată fi complectat cu martori ;

Că, dar, față cu cele mai sus arătate, apelantul Anton Georgescu nu a făcut dovada alegațiunii sale că cambiile le-a dat de complezență, astfel că Curtea stabilind aceasta, urmează să confirme sentința Tribunalului și să respingă ca nefondat apelul de față ;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, apelul etc.

(ss) A Procopiu, G A Mavrus Ef Antonescu

TRIBUNALUL ILFOV S. III.

Audiența de la 17 Septembrie 1915

Președenția d-lui G SLATINEANU, președinte

Sentința civilă No. 529

Constantin Vernescu cu Ministerul de războiu

Conflict între un particular și puterea publică. — Daune. — Dacă ele se pot cere pe calea tribunalelor ordinare atunci când izvorăsc dintr'un act administrativ de autoritate mai înainte de a se fi pronunțat Inalta Curte de casație asupra ilegalității aceluia aci? (Art. 5 lit f., 33 al. 6 și 35 din legea Curții de Casație).

Acțiunea unui ofițer demisionat, prin care pretinde daune, sub cuvânt că a fost sărit trei ani de rândul de la înaintare de către autoritatea militară, și, conform art. 59 din legea asupra înaintărilor în armată, închizându-i-se cariera, a fost forțat să demisioneze, este rău îndreptată înaintea tribunalului.

O asemenea acțiune izvorând dintr'un fapt comis de către Ministerul de războiu în exercitarea prerogativelor sale asupra reclamantului în calitate de militar, acel fapt constituie un act administrativ de autoritate, care, potrivit art. 5 litera f. din legea Curții de casație, urmează să fie mai întâi examinat de către acea Curte s. III, (contenciosul administrativ), dacă este sau nu ilegal, — tribunalele ordinare, conform art. 35 din aceeași lege, neputându-se pronunța asupra ilegalității unui asemenea act decât pe cale de excepție. — pentru a se putea apoi reclamantul adresa, Curții de apel respective, pe baza art. 33 alin. 6 din z'sa lege, spre a'i fixa cuantumul daunelor; altfel, a examina în fond acțiunea, înseamnă a examina în prealabil actul din care decurge și aceasta este contrar sus menționatei text de lege.

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea introdusă de Constantin Vernescu prin petiția înregistrată la No 15422/913 contra ministerului de războiu, pentru ca acesta să-i plătească suma de 300.000 lei cu titlu de daune ce i-a cauzat prin procedarea nedreaptă și ilegală întrebuițată contra sa ca ofițer și care a avut de efect demiterea numelui din gradul de locotenent ce ocupa în armată.

Având în vedere incidentul de incompetența tribuna-

lului ridicat de Ministerul de Războiu prin care cere ca acțiunea să fie respinsă ca rău îndreptată înaintea tribunalului, pentru motivul că reclamantul se plânge de un act administrativ de autoritate comis de către Ministerul de Războiu în dauna lui și după dispozițiunile art. 35 alin. ultim. din legea Curții de Casație, tribunalele ordinare nu se pot pronunța asupra ilegalității unui act administrativ de autoritate, decât pe cale de excepție, instanța competentă pentru a judeca asemenea fapte fiind după dispozițiunile art. 5 din aceeași lege secțiunea III-a a Curții de Casație — Că în tot cazul după dispozițiunile aceluiași articol lit. g, militarii nu se pot plânge împotriva actelor autorităților superioare militare, decât numai în privința decretelor de punere la retragere și numai pentru quantumul pensiunii;

Având în vedere că reclamantul în combaterea acestui incident, susține că el nu mai este ofițer fiind demisionat din armată, că în contra sa nu s'a dat niciun decret de punere în retragere și că el nu cere pensie, ci daune conform articolului 998 cod civil, că în ce privește obiecțiunea ministerului de războiu relativ la competența curții de casație pentru a judeca acțiunea sa este neîntemeiată pentru motivul că după art. 63 al. 5 din legea curții de casație, această curte admitând recursul nu anulează actul ci arătând numai că este ilegal față de recurent, invită autoritatea administrativă să satisfacă cererea, să desființeze sau să modifice actul, iar dacă nu se conformă se aplică al. 6 și 7 al aceluiași articol; că, deci, în acest articol se găsește principiul general al contenciosului, sancțiunea curții de casație asupra actului administrativ incriminat și în cazul de care se plânge el dacă s'ar adresa curții de casație această instanță ar fi în imposibilitate de a da vre-o decizie de oarece nu există nici o sancțiune;

Având în vedere că reclamantul prin acțiunea sa introductivă arată că fiind sărit în trei rânduri în anii 1910, 1911 și 1912 de pe tabloul de avansare la gradul de căpitan, ministerul de războiu i-a aplicat dispozițiunile art. 59 din legea de avansări din anul 1912 făcându-i cunoscut că pe viitor îi este închisă orice cale de avansare, astfel că era expus a rămâne pentru tot restul carierii cu gradul de locotenent din care cauză a fost nevoit să demisioneze din armată;

Că această procedură a ministerului de războiu reclamantul pretinde că este în mod vădit ilegală căci pentru a i se aplica dispozițiunile art. 59 din citata lege nu trebuia să se țină de loc în considerațiune cele două ștergeri de pe tabloul din 1910 și 1911 care se operase sub o altă lege care prevedea consecințe în totul deosebite legii din 1912 care a abrogat toate dispozițiunile contrare ale legii anterioare;

Considerând că din expunerea de mai sus rezultă în mod neîndoios că reclamantul se plânge de un act administrativ de autoritate, adică de un act comis de către ministerul de războiu în exercitarea prerogativelor sale în raport cu reclamantul în calitatea sa de militar;

Văzând dispozițiunile al. ultim. al art. 35 din legea Curții de casație, după care tribunalele ordinare nu se pot pronunța asupra ilegalității unui act administrativ de autoritate decât pe cale de excepție;

Considerând că din expunerea de motive a legii de mai sus cât și din discursul ministrului de justiție, ținut cu ocazia votării legii în parlament, rezultă că tribunalele ordinare nu pot judeca procesele privitoare la conflictele dintre particulari și puterea publică și că singura instanță competentă după această lege pentru judecarea unor astfel de conflicte nu este decât Curtea de Casație;

Considerând că în speță, pentruca tribunalul să poată examina în fond acțiunea reclamantului ar trebui să se examineze în prealabil dacă actul Ministerului de Războiu de care se plânge el, este sau nu ilegal, ceiace este inadmisibil față de textul articolului arătat mai sus. Singura instanță competentă a se pronunța asupra acestei ilegalități fiind după art. 5 lit. f din legea Curții de Casație, secțiunea 3-a a acestei curți; că deși este adevărat că

reclamantul prin acțiunea sa nu cere anularea unui act comis de Ministerul de Războiu, ci numai daune, totuși întrucât aceste daune isvorăsc dintr'un act administrativ de autoritate, tot Curtea de Casație trebuie să se pronunțe printr'o hotărâre de principiu dacă actul de autoritate comis de Ministerul de Războiu este sau nu arbitrar și pe baza acestei hotărâri, reclamantul, în temeiul art. 33 al. 6, urmează să se adreseze în urmă Curții de Apel care să fixeze quantumul daunelor suferite de el.

Că față cu cele de mai sus, incidentul ridicat de către Ministerul de Războiu este fondat și urmează deci să fie admis și ca consecință acțiunea să fie respinsă ca rău îndreptată înaintea tribunalului.

Pentru aceste motive, Tribunalul respinge, etc.

(s) G. Slătineanu, P. Davidescu

Judecătoria Ocolului Zătreni-Vâlcea

Audiența dela 13 Iunie 1915

Carte de judecată penală

Maior Moscu cu G. Teodorescu

■ **Ulragiu** — Cuvinte injurioase adresate unui funcționar prin telefon. — Existența delictului. Competința penală a jud. de ocol — Delict de ulragiu săvârșit prin telefon, infractorul fiind într'o comună din jurisdicțiunea unui ocol, iar victima în altă comună, din jurisdicțiunea altei judecătoriai — Competința judecătoriai ocolului unde se află victima, de a judeca infracțiunea

1. *Există delictul de ulragiu, atunci când injuriile sau expresiunile ocărâtoare au fost rostite în absența funcționarului ulragiat, dar față de subalternii săi; și, tot ulragiu este și atunci când cuvintele ofensatoare, referitoare la serviciu, au fost adresate funcționarului cu ocazia serviciului, prin telefon, care e un mijloc modern de a transmite graiul dela individ la individ la distanțe mari, destul numai ca vorbele ocărâtoare să fi fost rostite cu voce tare, astfel ca să fie auzite de persoanele depe linia telefonului și să ajungă și la urechea celui ulragiat.*

2. *Locul unde s'a comis infracțiunea este acela care determină competența judecătoriai de ocol în materie penală.*

Prin urmare, dacă într'un delict de ulragiu, persoana ulragiată s'ar afla la telefon într'o comună care ține de jurisdicțiunea altei judecătoriai decât aceea a comunei de unde infractorul a adresat cuvintele injurioase, în asemenea împrejurări, competența de a judeca infracțiunea va fi judecătoria unde s'a comis faptul, adică aceea unde se afla victima.

Judecata,

Asupra prezentului proces penal pentru ulragii;

Având în vedere actele dela dosar și debaterile urmate, din care se constată în fapt că, inculpatul C. Teodorescu, primarul com. Părăeni-Vâlcea, ar fi adresat, prin telefon, cuvinte injurioase, referitoare la serviciu și cu ocazia serviciului, șefului său, reclamantului Maior G. Moscu, administratorul plășei Oltețul de Sus jud. Vâlcea, aceasta ca răspuns la ordinele de serviciu, ce, tot prin telefon, reclamantul dăduse dela com. Sinești — reședința plășei — inculpatului, primar, care se afla la telefon la primăria Părăeni;

Având în vedere că insultele proferate de un funcționar asupra altui funcționar, constituie delictul de ulragiu, prevăzut de art. 183 c. pen., iar nu cel de abuz de putere, prevăzut de art. 148 c. p. (Cas II, D. 183/911);

Având în vedere că, în delictul de ulragiu, ceea ce a voit a protege legiuitorul mai mult a fost nu atât persoana ulragiată, cât funcțiunea cu care e investită acea persoană (Garraud: V. V § 1307, pag. 231);

Având în vedere că există delictul de ulragiu atunci când injuriile sau expresiunile ocărâtoare au fost rostite în absența funcționarului ulragiat, dar față de subal-

ternii săi (Cas. II D. p. 261 din 3 Februarie 1912; tot astfel: Cas. II D. p. 337 din 28 Nov. 914); și, tot ultragiu este și atunci când cuvintele ofensătoare, referit toare la serviciu, au fost adresate funcționarului, cu ocazia serviciului, prin telefon — care e un mijloc modern de a transmite graiul dela individ la individ la distanțe mari, — destul numai ca vorbele ocărătoare să fi fost rostite cu voce tare, astfel ca să fie auzite de persoanele de pe linia telefonului și să ajungă și la urechea celui ultragiat (Garraud, IV, p. 243);

Având în vedere că locul, unde s'a comis infracțiunea, este acela care determină competența judecătorului de ocol în materie penală; prin urmare, dacă într'un delict de ultragiu persoana ultragiată s'ar afla la telefon într'o comună care ține de jurisdicțiunea altei judecătoria decât aceea a comunei de unde infractorul a adresat cuvintele injurioase, — în asemenea împrejurări, competente a judeca infracțiunea va fi judecătoria unde s'a comis fapțul, — adică aceea unde se afla victima;

Că, astfel fiind, și, cum în speță delictul de ultragiu s'a săvârșit pe teritoriul comunei Sinești-Vâlcea, unde se afla partea civilă când a primit la telefon cuvintele injurioase adresate de către inculpat, și cum comuna Sinești face parte dintre comunele ocolului cu acelaș nume, deci, nu din jurisdicțiunea ocolului nostru Zătreni, — urmează că noi nu suntem competente a judeca această infracțiune, — etc;

Pentru aceste motive, judecata declină competența etc
Judecător (s) C. S. Ballan.

Tribunalul civil din Cambrai

— 11 Mai 1914 —

Retract litigios. — Pact de quota litis. — Inadmisibilitatea exercitărei retractului litigios. — Art. 1699 C. fr. (1402 C. civ. rom.).

Retractul litigios nu poate fi exercitat atunci când cesionarul n'a dobândit dreptul litigios pentru un anume preț stipulat în bani, ci sub sarcina de a urmări, cu cheltuiala lui, pe debitorul creanței și de a împărți apoi cu cedentul emolumentul dobândit de cesionar în justiție (pact de quota litis).

OBSERVAȚIE. — Este știut că pactul așa zis *quota litis*, pe care îl stipulează câteodată unii avocați, este permis prin art. 21 al legii pentru organizarea corpului de avocați dela 12 Martie 1907.

Ei bine, sentința tribun. din Cambrai, a cărei sumar s'a reproduș mai sus, decide, cu drept cuvânt, că retractul litigios nu poate fi exercitat în asemenea caz. Iată cum lucrurile se petrec în această ipoteză: Nu-ți cedez în mod direct creanța ce am contra debitorului meu, ci ascunzând cesiunea sub forma unui mandat interesat sau a unui pact așa zis *quota litis*, d-ta te obligi să urmărești pe debitorul meu, cu cheltuiala d-tale, stipulând și consimțind a primi, drept răsplata osteneților și cheltuelilor d-tale emolumentul ce vei realiza în justiție. În această ipoteză, exercitarea retractului litigios este cu neputință, față de această operație, care reînțește vechea *procuratio in rem suam*, pe care Romanii o închipuiseră spre a ocoli regula antică a ne-transmisibilității creanțelor (1).

(1) Vezi Colin et Capitant, *Cours élément. de droit civil*, II, pag. 499 lit. B (Paris, 1915).

Soluția tribun. din Cambrai este generalmente admisă atât de doctrină cât și de jurisprudență, deși chestiunea este controversată.

Convenția prin care cineva se obligă a urmări, cu cheltuiala sa, un proces, sub condiție de a împărți cu părțile beneficiile acestui proces, nu constituie o cesiune de drepturi litigioase, zice, cu drept cuvânt, Curtea din Bourges și, ca atare, nu poate da loc la exercitarea retractului litigios (2).

Tot în acest sens s'a pronunțat și Curtea din Craiova printr'o decizie foarte bine motivată, dată la 1 Noembrie 1895 (3).

Pactul numit *quota litis*, nu poate fi asimilat cu o cesiune de drepturi litigioase, zice această decizie, întrucât contractul de cesiune a unor drepturi litigioase este o vânzare, prin care cumpărătorul devine stăpân pe procesul întreg, pentru un preț determinat, care constă într'o sumă de bani; pe când în pactul *quota litis*, avocatul este interesat numai la o parte din proces, iar prețul constă în munca, știința și talentul lui, care nu se poate aprecia în bani cu înlesnire, precum și în cheltuelile făcute de el, care, de asemenea, nu pot fi determinate încă dela început. Afară de acestea, într'o cesiune de drepturi litigioase părătul are beneficiul retractului litigios, plătind cumpărătorului prețul cesiunii, cu toate accesoriile lui, pe când în pactul *quota litis* nu se poate oferi avocatului prețul convenit, de oarece acest preț este ceva nedeterminat și necert; și, apoi, avocatul nici nu intervine în proces în numele său, ci în numele mandantului său, ceea ce nu are loc în cesiunile de drepturi litigioase.

Aceste motive sunt foarte puternice; de aceea soluția de mai sus este admisă și de majoritatea doctrinei (4).

Această chestiune se discută în Franța și cu privire la aplicarea art. 1309 din codul civil.

Este știut că, după acest text, care are de scop apărarea demnității magistraților și a auxiliarilor lor, avocații nu pot cumpără drepturile litigioase ce sunt de competența Curței în circumscripția căreia ei își exercită profesiunea lor (5).

(2) Vezi *Recueil Sirey* (1-ère série), tom. IX (anii 1828 — 1830), partea II, pag. 381.

(3) Vezi *Curierul Judiciar* din 1897, No. 22, pag. 171.

(4) Vezi, în acelaș sens, Baudry et Saignat, *Vente*, 935; Duvergier, *Idem*, II, 389; Colin et Capitant, *op. cit.*, II, 499; Répert. Sirey, V^o *Cession de droits litigieux*, 95. — *Contrà*: Pand. fr., *cod. v^o*, 172; Guillaouard, *Vente*, II, 892. Vezi și tom. VIII al Coment. noastre, pag. 870, text și nota 2.

(5) Art. 1458 din codul italian și art. 230 din legea bulgară dela 1892, asupra obligațiilor și contractelor, prevăd și incapacitatea *portăreilor* de a se face cesionari de drepturi litigioase. La noi portăreii sunt afară din cauză, pentru că art. 1309 este excepțional și ca atare, de strictă interpretare. Cpr. C. Iași, *Dreptul* din 1896, No. 65 (motive). Incapacitatea avocaților se aplică însă și la apărători, dar numai în privința drepturilor litigioase de competența judecătoria pe lângă care ei sunt autorizați a-și exercita profesiunea lor.

Chestiunea este de a se ști dacă pactul *quota litis*, de care am vorbit mai sus, trebuie sau nu să fie considerat ca o cesiune de drepturi litigioase, oprită, ca atare de art. 1309 Cod. civil. Afirmativa își are partizanii ei, pentru că, deși pactul *quota litis* nu este o vânzare propriu zisă, totuși el constituie o *datio in solutum*, de oarece pentru un serviciu prestat se dă mandatarului drept plata serviciilor și cheltuelilor sale, o parte din câștigul procesului⁽⁶⁾; și știut este că *datio in*

solutum este asimilată cu vânzarea (art. 1307)⁽⁷⁾.

Noi însă credem, pentru motivele mai sus expuse, că pactul *quota litis* nu este o cesiune de drepturi litigioase.

În specie neexistând o vânzare, nici un preț stipulat în bani, ci un mandat, nu putem aplica acestui mandat, regulile speciale edictate de lege numai în privința vânzării⁽⁸⁾.

D. ALEXANDRESCO

C. București, *Dreptul* din 1895, No. 14, pag. 116 (decizie casată).

⁽⁷⁾ Vezi, în cât privește deosebirea și asemănarea ce există între vânzare și *datio in solutum*, Colin et Capitant, *op. cit.*, II, p. 501 urm.; Beudant, *Vente*, 467, p. 333 urm., etc.

⁽⁸⁾ Vezi, în acest din urmă sens, Duvergier, *Vente*, I, 201; Laurent, XXIV, 60; Aubry et Rau, V, § 345, p. 553, nota 12, *in fine* (ed. a 5-a). Cpr. Cas. rom. Bult. 1895, p. 745 și *Dreptul* din 1896, No. 12, pag. 89, etc.

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE

CASAȚIE S. II

Recurentul Ministerul de Război prin d-l avocat Al. I. Karacași. Intimatul Ion T. Mihail, în persoană.

Poprire.— Validare definitivă.—Contestație.—Mijloace ce se pot invoca.—Art. 110 l. contab. publice.

1. Din moment ce a rămas definitivă hotărîrea de validarea poprirei făcută în speță în mâinele unui comandant de regiment (asupra unor sume datorite pentru furnituri), nu se mai poate, pe cale de contestație, cere anularea acelei popri, pe motiv că trebuia făcută în mâinele Ministerului de război, aceasta fiind o chestiune de fond, care trebuie să fie discutată cu ocazia validării poprirei, iar pe calea contestației neputându-se discuta decât numai chestiunile de formă și de procedură. (Cas. II, decizia civilă No. 129, din 18 Maiu 1915, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Trib. Olt No. 14/915).

Recurentul G. I. Bosoi ș. a. în persoană.

Ministerul public prin d-l Procuror M. Vidrașcu.

Martori. — Materie penală.— Rudele reclamantului.—Admisibilitate.—Pretenții bănești.—Art. 153 și 154 pr. pen.

2. În instanța penală, instrucțiunea făcându-se după regulile procedurii penale, chiar pentru pretențiunile bănești ale părții civile, tribunalul poate audia martori conform art. 153 și 154 pr. penală, cari nu opresc a se ascultă ca martori decât rudele inculpatului iar nu și rudele reclamantului. (Cas. II, decizia penală No. 1423 din 20 Maiu 1915, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Trib. Dâmbovița, s. I, No. 3239/914).

CASAȚIE S. III

Recurenta Firma A. Schuller fiu prin d-l avocat C. Fortunescu. Intimatul Ferdinand Straas prin d-l avocat B. Cernea.

Camera arbitrală.— Constituirea ei cu vicepreședintele Camerei de comerț.— Legalitatea constituirii.— Lipsa unui arbitru.— Tragerea la sorți a altuia de către președinte.— Art. 48 din l. burselor; art. 197 și 202 din regulam. legii burselor și art. 26 din legea Camerei de comerț.

a) Este legal constituită Camera arbitrală cu vicepreședintele Camerei de comerț, întrucât acesta înlocuiește de drept pe președinte în toate atribuțiunile, în lipsa lui.

b) Dacă un arbitru nu poate lua parte la judecată, fie din cauză că a fost recuzat sau lipsește, ori din altă cauză, președintele Camerei arbitrale, iar nu președintele comitetului bursei, trage la sorți un alt arbitru, căci altfel s'ar da loc la străgăniri și întârzieri, pe cari tocmai legea care a înființat aceste instanțe judecătorești a voit să le evite, pentru celeritatea rezolvirii afacerilor de bursă. (Cas. III, decizia No. 479 din 30 Septembrie 1915, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Camerei arbitrare a Bursei din Galați, No. 32/915).

A apărut: **Hereditas Jacens**, de d-l I. C. Cătuneanu, doctor în drept dela facultatea juridică din Berlin, avocat. Prețul 2 lei.

Rugăm stăruitor pe onorații noștri abonați din provincie ca abonamentele datorite să le achite prin mandat postal direct la Redacția ziarului *Curierul Judiciar*, pe numele d-lui Codreanu, proprietarul ziarului, singurul în drept a face încasările, sau la prezentare redactorului nostru d-l Ion Bacicu sau încasatorului D. Niculescu, legitimați cu autorizație specială în schimbul numai a chitanțelor cu stampila ziarului, ce vor liberă din registre cu matcă, iar cei din capitală să plătească ea și până acum, vechiului nostru încasator Tudoroiu sau C. Petculescu.